

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Arnhem
T.a.v.
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
7090163

Onze referentie
1298787

Bijlagen
0

Datum 01 december 2022
Betreft Advies RCE | restauratie en renovatie aanbouwen Junkershalle

Naam Junkershalle
Adres Koningsweg 17
Postcode/plaats 6816TC Arnhem
Gemeente/provincie Arnhem; Gelderland;
Monumentnummer 529782

Geacht college,

Op 20 september 2022 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen.
In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag. Een locatiebezoek heeft plaatsgevonden.

Het plan

Aan u wordt een omgevingsvergunning gevraagd voor de restauratie en renovatie van de aanbouwen van de Junkershalle op het defensieterrein Vrijland-Noord, onderdeel van het monumentale complex Vliegveld Deelen. Een belangrijk onderdeel van dit plan betreft de (re)constructie dan wel vernieuwing van de dakconstructie van deze aanbouwen en het realiseren van een nieuw geïsoleerd dak. Voorgesteld wordt om de nagenoeg geheel verdwenen houten dakspanten te vervangen door nieuwe stalen dakspanten. Verder worden de niet-monumentale aanbouwen gesloopt.

Motivering

Allereerst ben ik blij met de inspanningen om de nu ruïneuze aanbouwen van de monumentale Junkershalle, een zeldzaam exemplaar van een prefab vliegtuighangar uit WOII, op te knappen en vervolgens weer in gebruik te nemen voor Defensie-doeleinden. De bijgevoegde notitie geeft goed inzicht in het verrichte onderzoek en de onderbouwing van de zorgvuldig afgewogen keuzes, ondersteund door het bouwhistorisch onderzoek en tekeningen.

Hier is goed gemotiveerd dat de stap vernieuwen op de restauratieladder een logische richting is. Omdat nagenoeg alle spanten verdwenen zijn, is een nieuwe constructie aan de orde. Er zijn nog drie oorspronkelijke spanten bewaard gebleven (opgeslagen). Uit constructieve berekeningen blijkt dat met een exacte reconstructie, deze niet voldoet aan de constructieve normen. Daarom is een verkenning gestart naar de verschillende mogelijkheden.

Terecht wordt in de notitie gesteld dat het reconstrueren met houten spanten in dit geval zijn doel voorbij schiet. Er zijn hiervoor allemaal aanvullende constructies nodig om dit te verwezenlijken. Dit komt het monument en het toekomstige gebruik zeker niet ten goede.

De oorspronkelijke positie van de spanten is bepaald aan de hand van de muursparingen. In meerdere gevallen blijken deze op een constructief ongelukkige plek uit te komen boven diverse gevelopeningen. De nieuwe stalen spanten worden opnieuw aangebracht in dit ritme, waar mogelijk met een minimale verschuiving, zodat ze zoveel mogelijk afdragen op de muurdammen en er op slechts enkele plekken een stalen ligger moet worden toegepast boven gevelopeningen.

Aangezien de aanbouwen een waardevol maar ondergeschikt onderdeel zijn van de monumentale Junkershalle met zijn enorme constructie, er in deze aanbouwen geen sprake is of was van zichtwerk of een beleefbaar onderdeel van het monument (ze zullen opnieuw verdwijnen achter een plafond) en ik het opnieuw in gebruik nemen van het monument zwaar weeg, kan ik instemmen met het voorliggende plan.

Tot slot: voorgesteld wordt om de drie bewaarde houten spanten een nieuwe plek te geven in het interieurontwerp. Met dit principe kan ik in principe instemmen, al heeft het mijn voorkeur om deze in situ terug te plaatsen indien dit mogelijk is naast de nieuwe constructie.

Aandachtspunt

In fase 1 is het ophogen van de onderdorpel van de stalen kozijnen benoemd: tegen opspatten van water en voor zodat een betere afwatering kan plaatsvinden. Hiermee kan ik instemmen. Goed dat dit het voornemen is. Wel merk ik op dat dit een moeilijke en mogelijk ook kostbare ingreep zal zijn.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl.

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Onze referentie

1298787

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,